

Utasi Jenő üdvözlő szavai

Szeretettel köszöntöm e rangos találkozó előadóit és résztvevőit. Két okom is van örömömre ebben a pillanatban. Az egyik, hogy első alkalommal szervezünk ebben az új épületben ilyen, véleményem szerint nagy horderejű tanácskozást. A másik, hogy ilyen nagyszerű előadókat üdvözölhetek körünkben. Nagyon hasznos munkát és jó napot kívánok minden kedves résztvevőnek.

Hódi Sándor bevezető gondolatai

Kedves Hölgyeim és Uraim! Sok szeretettel köszöntöm Önöket, minden kedves megjelentet. Sikerült olyan szép májusi napot kifogni erre a tanácskozásra, amelyen több tucat magyar rendezvény van még a Kárpát-medencében, ebből adódóan egész listát tesz ki azoknak a száma, akik jelezték: szívből fájlalják, hogy nem lehetnek velünk, de korábban már elígérkeztek más rendezvényekre, illetve egészségügyi vagy útlevel-problémák léptek fel. Valamennyien sok sikert kívánnak munkánkhoz, többek között Csoóri Sándor, Várady Tibor, Csapó József és mások.

Mielőtt megtartanám bevezető előadásomat, előzetesen szeretnék néhány gondolatot megosztani Önökkel. Bizonyára hallottak vagy olvastak valamit az Intézetünkről, akik még nem, azoknak elmondanám pár szóban, hogy milyen tevékenységet folytat ez a Szellemi Műhely, milyen célok vezéreltek bennünket, amikor

létrehoztuk a Széchenyi István Stratégiakutató és Fejlesztési Intézetet.

A magyarországi Lakitelek, az erdélyi Illyefalva, a felvidéki szellemi fészkek után, hála Istennek, immár Vajdaságban van egy település, alakulóban egy fészkek, amely a szellemi felvirágzás szellemét hordozza magában. Azt hiszem, hogy a jelenlevők egyetértően velem abban, hogy Tóthfalu lassan azon szellemi műhelyek sorába tartozik, amelyeknek a híre, rangja messze túlterjed a falu határán. A tóthfalusi Logos kiadó, amely az Intézet előtt már sok mindennek otthont adott, egyre újabb és újabb szellemi tartalommal bővül. És nemcsak szellemi tartalommal, de objektumokkal is. Nézzünk csak körül, milyen szép épületben vagyunk, hogyan materializálódik a gondolat. A Logos adott otthont, megvalósulási lehetőséget annak a gondolatnak, hogy szellemi életünk támogatása, erősítése céljából hozzunk létre egy intézeti formában működő szellemi műhelyt, amely talán serkentője, élesztő kovásza lehetne az itteni magyarság magára eszmélésének, talpraállásának, önszerveződésének.

A gondolatot tett követte. Tavaly (2001) ősszel bejegyeztük a Széchenyi István Stratégiakutató és Fejlesztési Intézetet, amely igen ambiciózus programot vállalt fel. Programunkat és szándéknyilatkozatunkat megjelentettük, így azok hozzáférhetőek az érdeklődők számára. Ebben brosúrában, amely szándék és küldetésnyilatkozatunkat tartalmazza, megtalálhatók azok a gondolatok és elképzelések, amelyek ezt a szellemi műhelyt éltetik.

A másik kiadvány a programunk, amelyből szemléltetésképpen hadd hívjam fel szíves figyelmüket néhány projektumunkra, amelyeken már dolgozunk. Az egyik futó projektumunk a vajdasági magyarság tudástőkéjének a felmérése, szellemi kataszterének az elkészítése. Tudjuk, hogy a jövő a tudás alapú társadalomé, ezért egy népesség szellemi kapacitásának az összeírása, szellemi regiszterének az elkészítése nagyon fontos. A vajdasági magyarság például szellemi kapacitását tekintve koránt sincs olyan hátrányos helyzetben, mint például anyagi vonatkozásban vagy intézményeit illetően.

Egy másik projektum, amelyen dolgozunk, az elkobzott egyházi és közösségi javak visszaigénylése, beleértve az elkobzott privát tulajdont is. Az Intézet e téren is jelentős eredményeket ért el. Több száz adattal rendelkezünk, egyelőre magánszemélyekre vonatkozóan, küszöbön áll azonban az elkobzott egyházi javak összeírása is.

Folyamatban van egy ifjúságvédelmi és egy családkutatási program is. Továbbá az asszimiláció okainak vizsgálata és más tudományos projektumok.

A képzés és oktatás terén is szeretnénk ez eddigieknél jelentősebb eredményeket elérni. Első lépésként, ha Isten is úgy akarja, lehetséges, hogy nemsokára sikerül létrehoznunk és beindítanunk egy európai típusú népfoiskolát. Szeretnénk kivenni részünket a magyar felsőoktatási intézményrendszer létrehozásából is, amely egyelőre még a jövő zenéje.

A Széchenyi István Stratégiakutató Intézet programja ennél szerteágazóbb, részletesebb, mindezt meg-

találják programfüzetünkben, amelyet szeretnék szíves figyelmükbe ajánlani.

Az elmondottakhoz talán még annyit tennék hozzá, hogy terveink között szerepel a Szellemi Műhely újabb tartalommal való bővítése, tevékenységi körünk kiszélesítése, újabb intézeti formációk bejegyzése.

És most néhány szót arról, hogyan és miként gondoltuk el a *Nemzet és haladás* című tanácskozássorozatot, amelynek a megnyitóján vagyunk.

A tanácskozássorozat három részből áll, három különböző idődimenziót vizsgálva. Az első tanácskozáson a jelen helyzetet vizsgáljuk, a világmagyarság és azon belől a kisebbségben élő magyarok helyzetét vesszük górcső alá. Hányadán is állunk a harmadik évezred küszöbén, közvetlenül a magyarországi választások után, milyenek a jövőre vonatkozó esélyeink? Ma erről beszélgetünk, igen kiváló szakemberekkel, akik a magyarság és kisebbségkutatás terén több évtizedes tapasztalattal rendelkeznek.

Tanácskozás sorozatunk második részében, amelyre előreláthatólag augusztus végén kerül sor, megpróbálunk szembenézni a múltunkkal. Miként él a magyarság lelkében Trianon? Milyen tapasztalatokra tettünk szert az elmúlt háromnegyed évszázad alatt? Mivé formált bennünket a kisebbségi sors? Milyen tehertételt jelent számunkra a múlt? Mi az, ami gátol bennünket cselekvésünkben és önszerveződésünkben, és mi az, ami a jövőre vonatkozólag gazdag tapasztalattal szolgálhat számunkra? Azon a tanácskozáson is lesz könyvbemutató. A *80 év kisebbségben* című pályázatra beérkezett munkákból jelentetünk meg egy kötetre valót.

És végül valamikor október, november táján kerül sor a záró tanácskozása, amelyen valamiféle összegző-ként megpróbálunk a jövőre vonatkozóan olyan cselekvési programokat kidolgozni, amelyek az eddigieknél talán eredményesebbnek bizonyulnak.

Addigra talán a Nemzeti Tanácssal kapcsolatos első lépések is megtörténnek. Továbbá kiderül, hogy milyen lesz az új magyar kormány viszonyulása a határon túli magyarokhoz. Ezeknek a lépéseknek és ismereteknek a birtokában szeretnénk megfogalmazni stratégiai céljainkat és ajánlásainkat mind a magunk, mind pedig a magyar kormány számára.

Ennyit dióhéjban. Akik igénylik, azok a tanácskozás után megkaphatják programfüzetünket és szándéknyilatkozatunkat.